

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika: Politika

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Beograd na vodi

Napomena:

Površina: 800

Naslov: Opozicija optužuje vlast za potkupljivanje glasača

Strana: 6

U Skupštini Srbije počela rasprava o rebalansu budžeta kojim se obezbeđuje skoro milijarda evra za pomoć građanima

Opozicija optužuje vlast za potkupljivanje glasača

BEOGRAD // Poslanici Skupštine Srbije počeli su juče, na vanrednoj sednici, raspravu o rebalansu budžeta za ovu godinu, koji je prva od 59 tačaka dnevnog reda. Predlogom rebalansa koji je Vlada Srbije usvojila u četvrtak budžet se uvećava za 112,45 milijardi dinara i dostiže 2.527,15 milijardi dinara. Ako se obistine najave predsednika Srbije Aleksandra Vučića da će raspisati pre vremena parlamentarne izbore za oktobar, ovo je verovatno poslednja sednica u ovom sazivu. Na njoj je vlast tvrdila da je rebalans dokaz dobrog ekonomskog stanja Srbije, dok je opozicija optuživala da je reč o arčenju državnih para i potkupljivanju građana pred očekivane izbore.

Nova DSS: Zajedno da smenimo „banditski režim“

Na jučerašnjoj konferenciji za novinare predsednik Nove Demokratske stranke Srbije (Novi DSS) Miloš Jovanović je ponovio da će ta stranka učestvovati na predstojećim izborima kao dosadašnja koalicija NADA sa Pokretom za Kraljevinu Srbiju - Monarhisti. Nakon izbora, prema njegovim rečima, aktuelna vlast mora biti smenjena, a „autentična desnica“ će joj smeniti dati svoj puni doprinos. „Da bi se smenio ovaj banditski režim, svi opozicioni akteri će morati da sarađuju, kroz neku vrstu tehničke Vlade koja će biti vremenski oročena“, poručio je Jovanović, čija poslanička grupa nije prisustvovala ni jučerašnjoj sednici Skupštine, pošto ne žele da daju legitimitet aktuelnoj, po njima, nelegitimnoj vlasti.

Obrazlažući rebalans budžeta, ministar finansija Siniša Mali je rekao da ovim predlogom Vlada Srbije pokazuje brigu za građane i uvećava kapitalne investicije, pošto će novom raspodelom novca u državnoj kasi kapitalne investicije iznositi sedam odsto, odnosno 780 milijardi dinara, a da je za isplatu pomoći građanima namenjeno oko milijardu evra. Podsećajući da će penzioneri i socijalno ugroženi dobiti jednokratnu finansijsku pomoć, a svi punoletni građani isplatu od 6.000 dinara, ministar Mali je rekao da je makroekonomsko stanje u zemlji stabilno i da na računu budžeta ima 600 milijardi dinara. „Projekcije su da će BDP Srbije na kraju ove godine dostići 95 milijardi evra, a da će sledeće godine, posle Ekspa, preći 100 milijardi evra“, rekao je

Bogat dnevni red na verovatno oproštajnom zasjedanju: Skupština Srbije

ministar. Dodao je da je javni dug pod kontrolom i da neće preći 45 odsto BDP-a do kraja godine, što je, po njemu, duplo bolje od proseka evro zone. „U drugom kvartalu je rast BDP-a bio 3,6 odsto. Projekcija je da ove godine bude 3,3 odsto što je bolje od prvobitno planiranog“, istakao je Mali.

Komentarišući predloženi rebalans i najavljenju pomoć građanima, poslanica Ekološkog ustanka Danijela Nestorović je u raspravi rekla da je i ranije bio loš standard građana, ali da se vlast sada odlučila na jednokratne isplate zbog predstojećih izbora. „Ovo je politički poklon građanima i to je novac kojim se kupuje socijalni mir, a predstavljeno je da je to novac koji deli Aleksandar Vučić i SNS“, dodala je Nestorović. Govoreći o novim izmenama „leks specijalisa“ za „Beograd na vodi“, ona je poručila da vlast konačno treba da kaže gde su granice tog projekta i kako se štiti javni interes. Odgovorili su joj šef poslaničke grupe SNS-a Milenko Jovanov i ministar finansija Siniša

Mali. Jovanov je rekao da novac koji će biti isplaćen nije novac Vučića i SNS-a, ali jeste posledica „ozbiljne politike“ koja omogućava državi da pomogne građanima. Ministar Mali je podsetio da je i u godinama kad nije bilo izbora država građanima davala jednokratnu pomoć.

Poslanik Željković Veselinović (Radnička partija-Ruska stranka-Ujedinjena seljačka stranka) je rekao da je isplata pomoći građanima trebalo da bude namenjena samo najugroženijima. „Nekima pomoć od 6.000 ne znači mnogo, ali bi veća pomoć velikom broju građana značila mnogo“, rekao je on. Poslanik Slobodan Cvejić (Srbija centar-SRCE) ocenio je da rebalans budžeta predstavlja propagandu aktuelne vlasti uoči izbora. „To je propagandni i koruptivni finansijski dokument i arčenje novca na Ekspo koji ne može da bude zamajac domaćem razvoju jer se za tu izlozbu uvozi sve, pa i radnici“, rekao je on i dodao da se građanima ne može pomoći jednokratnim pomoćima, već ozbiljnom razvojem politi-

kom. Podsetio je da je Fiskalni savet saopštio da predloženi rebalans neopravdano povećava fiskalni deficit sa tri odsto na 3,5 odsto bruto BDP, odnosno za 59 milijardi dinara. Ministar finansija je, odgovarajući Cvejiću, negirao da će deficit budžeta predviđen rebalansom biti neodrživ i da svi ekonomski parametri pokazuju da je Srbija po ekonomskom rastu u evropskom vrhu. Replicirajući mu Cvejić je upitao zašto onda država pomaže građanima ako je sve u zemlji tako dobro.

Poslanik Zeleno-levog fronta - Ne davimo Beograd Robert Kozma rekao je da se „novac iz budžeta neracionalno troši na Ekspo, nabavku francuskih vojnih aviona 'rafala', izgradnju stadiona, umesto da se usmeri na preventivno održavanje šuma, reka, prirodnih dobara“. „Dok požari uništavaju Srbiju, vlast spasava sebe“, rekao je Kozma u Skupštini, ukazujući da se menja veliki broj zakona jer je vlastima potreban „svaki pipak kriminalne hotbotnice“. Lider Pokreta slobodnih građana Pavle Grbović poručio je da je ovo oproštajna sednica i da se ni ovim, kao ni ranijim izmenama zakona koji se tiču izbornog procesa ne regulišu ni zloupotreba javnih resursa ni pritisci na birače, što se već godinama kroz izveštaje ODIHR ističe kao prioritet. Grbović je poručio da je upravo rebalansom budžeta predložena jednokratna državna pomoć primer takve zloupotrebe.

Pred poslanicima su i izmene i dopune Zakona o sprečavanju korupcije za koje je Miroslav Petrašić

► Transparentnost Srbije smatra da funkcionerska kampanja neće biti ograničena izmenama Zakona o sprečavanju korupcije i pored odredbi koje prividno tome služe

novi, poslanik SNS-a, rekao da zaokružuje reformu izbornog zakonodavstva i ispunjava preostale GRECO i ODIHR preporuke. „Zakon je izmenjen kroz 33 člana i 11 poglavlja, uz proširenje pojma javnog funkcionera. Njime su obuhvaćeni i pojedini funkcioneri na lokalnom nivou, poput šefova kabineta, savetnika, posebnih savetnika ministara, kao i direktora i članova nadzornih i izvršnih odbora javnih preduzeća“, rekao je Petrašić na sednici. Transparentnost Srbije, međutim, smatra da funkcionerska kampanja neće biti ograničena izmenama Zakona o sprečavanju korupcije i pored odredbi koje prividno tome služe. „Promotivne aktivnosti javnih funkcionera koje nemaju realnu svrhu, već služe podizanju rejtinga njihovih stranaka, prepoznate su u izveštajima ODIHR-a kao ključni element u brisanju granice između partijskog i državnog. Izmene Zakona o sprečavanju korupcije, o ko-

Ekološki ustanak: Staviti vodu u Ustav

Poslanik i lider Ekološkog ustanka Aleksandar Jovanović ponovo je pozvao sve političke aktere da podrže njihovu inicijativu da pijaća voda bude uvedena u Ustav kao osnovno ljudsko pravo. On je na konferenciji za medije u Skupštini podsetio da su tu inicijativu pokrenuli u junu, i da ju je podržala većina političkih stranaka i organizacija. Čekaju još vladajuću stranku, DS, Novi DSS i studente. Navodeći da to nije političko već egzistencijalno pitanje, Jovanović je Vučiću i predsednici Skupštine Srbije Ani Brnabić poručio da stave „vodu u Ustav“, a ostalim političkim akterima koji ignorišu tu inicijativu, da će žed ostati i posle smene vlasti.

jima Narodna skupština raspravlja, umesto da reše ovaj problem, stvaraju privid da se uvode ograničenja, i u praksi neće imati gotovo nikakve efekte“, saopštila je TS.

Sem ovih zakonskih predloga, na dnevnom redu su izmene Zakona o utvrđivanju javnog interesa i posebnim postupcima eksproprijacije i izdavanja građevinske dozvole radi realizacije projekta „Beograd na vodi“. Predlog zakona o Pravosudnoj akademiji, izmene i dopune zakona o javnom beležništvu, o sudijama, o lobiranju, crkvama i verskim zajednicama, nacionalnom DNK registru...

P. D.

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika: Društvo

Autori: V. Andrić

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: SPC dobija univerzitet, država račun

Napomena:

Površina: 798

Strana: 11

AKTUELNO: Šta donosi predlog izmena Zakona o crkvama i verskim zajednicama

SPC dobija univerzitet, država račun

BEOGRAD // Samo dan nakon što je javnost saopštenjem obavestena da je Vlada Srbije utvrdila Predlog izmena i dopuna Zakona o crkvama i verskim zajednicama, taj dokument ušao je u skupštinsku proceduru i po hitnom postupku nalazi se na dnevnom redu tekućeg zasjedanja parlamenta.

Razlog za hitnost Vlada obrazlaže rečima da bi njegovo „nedonošenje po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad crkva i verskih zajednica i njihovih institucija“, ne precizirajući da li je povod za žurbu osnivanje novog Univerziteta „Sveti Sava“ pod okriljem Srpske pravoslavne crkve (SPC).

Ranije potpisani Memorandum o saradnji na osnivanju novog univerziteta između države i SPC, uz predložene izmene Zakona o crkvama i verskim zajednicama, otvara put za njegovo budžetsko fi-

vom da se takvo suosnivanje zasniva na sporazumnoj odluci SPC i ostalih osnivača, čime se obezbeđuje institucionalna stabilnost i dugoročni razvoj ove visokoškolske ustanove“, piše u obrazloženju Predloga izmena zakona.

Navodi se da zakonodavac ovim putem eksplicitno prepoznaje i definiše poseban društveni značaj univerziteta čiji je osnivač SPC, te da je razlog donošenje ove izmene i „postavljanje fleksibilnog pravnog okvira za finansiranje i upravljanje takvim univerzitetom, s obzirom na to da se novim rešenjem otvara zakonska mogućnost suosnivanja“.

- Zakon omogućava da država postane jedan od osnivača univerziteta ili fakulteta i da se takva ustanova finansira iz budžeta kroz ugovor sa Vladom - sumira dobro upućeni sagovornik Danasa suštinu cele priče.

U predlogu izmena zakona piše da „univerzitet i visokoškolska ustanova čiji su osnivači Republika Srbija i Srpska pravoslavna crkva, odnosno čiji je osnivač SPC, koja je u sastavu univerziteta, stiču sredstva za sprovođenje akreditovanih studijskih programa u okviru svoje delatnosti na osnovu ugovora koji visokoškolska ustanova zaključuje sa Vladom, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za visoko obrazovanje“.

Sredstva za finansiranje ustanova za sve namene za koje sredstva obezbeđuje osnivač u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje, obezbeđuju se u republičkom budžetu.

Predlog oslobađa SPC da dostavi dokaz o osnivačkom kapitalu ili bankarskoj garanciji uz zahtev za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa, odnosno za vršenje upisa studenata na akreditovane studijske programe, što je, podsetimo, obaveza koja prema Zakonu o visokom obrazovanju postoji za ustanove čiji osnivač nije država.

Iz Uprave za saradnju sa crkvama i verskim zajednicama nisu odgovorili na raniji upit Danasa da pojasne suštinu najavljenih zakonskih promena, koje teolog Vukašin Milićević vidi kao operacionalizaciju ideje o osnivanju Univerziteta „Sveti Sava“.

Kao jedan od glavnih problema navodi to što se oblast visokog obrazovanja reguliše Zakonom o crkvama i verskim zajednicama.

- I ne samo to. I prema aktuelnom zakonu crkva ima mogućnost da osniva obrazovne ustanove na svim nivoima, to nije sporno. Ali ovde se ne radi o tome da tek crkva ili neka verska zajednica

Foto: EPA, Aneta Sulejmanović

osniva novu obrazovnu ustanovu, nego je stvar u tome što je očigledno iz svega onoga što sledi, a što je za mene kao nekoga ko nije pravnik najblaže rečeno skandalozno, da se država unapred obavezuje da će školu jedne verske zajednice finansirati iz budžeta. I što se Zakonom o crkvama i verskim zajednicama predviđa da država u čitavu priču ulazi kao suosnivač - navodi Milićević, koji tako zamišljenu ustanovu opisuje kao „obrazovni Frankenstein“.

To će, kaže, biti privatna škola, koja će imati javni status kada je u pitanju njeno finansiranje.

Očigledno je njihova ideja da u kontekstu nazovi ideološkog projekta koji predstavljaju, naprave nekakvu alternativu Beogradskom univerzitetu, na prvom mestu. Iz teksta Predloga o izmenama i dopunama zakona jasno je da će jedna od visokoškolskih ustanova koja će biti u sastavu tog univerziteta biti i Pravoslavno-bogoslovski fakultet, koji je formalno-pravno javna škola, čiji je osnivač Republika Srbija i koji je članica Beogradskog univerziteta - ističe Milićević.

Državni i crkveni vrh od sada se nisu izjašnjavali koji fakulteti bi mogli da uđu u sastav budućeg Univerziteta „Sveti Sava“, a u delu javnosti se spekulise da bi osim PBF-a, to mogao biti novoosnovani Fakultet srpskih studija, koji je nastao „izvlačenjem“ tri departmana iz okrilja niškog Filozofskog fakulteta.

Kao treća ustanova koja bi obezbedila status univerziteta (da bi se osnovao univerzitet moraju da postoje tri nivoa studija u tri naučna

polja) pominje se Fakultet „Despot Stefan Lazarević“, nekadašnja visoka škola Akademija SPC za umetnost i konzervaciju. Od proleća ovaj fakultet je ušao u sastav privatnog Univerziteta Singidunum.

Imaju li saznanja da bi ovaj fakultet mogao da uđe u sastav Univerziteta „Sveti Sava“ pitali smo nadležne na Univerzitetu Singidunum, ali odgovor nismo dobili do

Rame uz rame

Prilikom nedavnog potpisivanja Memoranduma o saradnji države i SPC na osnivanju Univerziteta „Sveti Sava“, predsednik Srbije Aleksandar Vučić kazao da će to biti mesto gde će se teološko obrazovanje budućih sveštenika odvijati rame uz rame sa studijama medicine, prava, prirodnih, tehničkih nauka, umetnosti.

objave ovog teksta. Komentar na ovom fakultetu nismo uspeali da dobijemo.

- Dakle, osnivač Bogoslovskog fakulteta je Republika Srbija, a osnivač Fakulteta „Despot Stefan Lazarević“ jeste Srpska pravoslavna crkva. I jasno je da će te dve škole biti deo te priče. Više puta sam javno rekao da je njihov glavni cilj, kratkoročni i verovatno jedini koji su donekle osmislili, da te dve škole prvo izvuku iz postojećeg sistema. Prvo, da PBF izvuku iz Univerziteta u Beogradu i stave ga pod potpunu kontrolu crkve, i drugo, da zadrže finansiranje iz budžeta i za njega i za ovu umetničku školu. To je neposredni interes ljudi iz SPC, odno-

sno Irineja Bulovića i Porfirija Perića - uveren je Milićević.

Kaže i da je iz više izvora čuo da će se budućem Univerzitetu „Sveti Sava“ prepustiti neke od zgrada koje sada niču u okviru kompleksa namenjenog za specijalizovanu izložbu Ekspo 2027.

A o tome kakvu bi to formu moglo da ima Milićević upućuje na članove iz Predloga izmena zakona koji daju mogućnost otvaranja trening centara, „u cilju unapređenja praktičnih veština studenata, realizacije dualnog modela studija i razvoja saradnje sa privredom“.

On ne očekuje da će uopšte biti javne rasprave o osnivanju novog univerziteta, iako bi to bilo logično.

- Ako taj univerzitet treba da bude nekakva škola od, kako oni kažu, društvenog značaja, kako se osniva ovako ispod žita, praktično preko noći? Da niko ništa ne zna. I pritom se osniva Zakonom o crkvama i verskim zajednicama. I nakon što su sve izneli, kažu da se ovim ni na koji način ne dovodi u pitanje ravnopravnost drugih crkava i verskih zajednica i njihova mogućnost da osnivaju svoje ustanove. Šta to znači? Da će Vlada sada sve te škole koje bi se eventualno osnovale da finansira iz budžeta i da bude suosnivač svih tih ustanova - pita Milićević.

Iz Informativne službe SPC do objave ovog teksta nisu odgovorili na pitanje Danasa koje visokoškolske ustanove će biti deo Univerziteta „Sveti Sava“ i da li je plan da PBF izdvoji iz sastava UB, a Fakultet „Despot Stefan Lazarević“ iz Singidunuma.

V. Andrić

Foto: BEA PHOTO / Aneta Sulejmanović

► Vukašin Milićević:

Očigledno je njihova ideja da u kontekstu nazovi ideološkog projekta koji predstavljaju, naprave nekakvu alternativu Beogradskom univerzitetu, na prvom mestu

nansiranje, što je jedna od glavnih promena koja se predviđa.

„Propisuje se da partneri Srpskoj pravoslavnoj crkvi u osnivanju i razvoju ovog univerziteta mogu biti druga pravna i fizička lica, ali i sama Republika Srbija, pod uslo-

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika: Dijalog

Autori: Todor Kuljić

Teme: Beograd na vodi

Naslov: Nekazana cena izbora

Napomena:

Površina: 717

Strana: 12

Raznolikost vizija poželjnog društva kod protestnih pokreta iz 1968, 1991, 2000. i 2024. godine

Nekazana cena izbora

Todor Kuljić

LIČNI STAV

Blíže se izbori, akteri se komešaju. Treba biti dovoljno prepoznatljiv i osoben, ali istovremeno i voditi računa o postojanim sklonostima biračkog tela. Ni najdoslednija politika nije uvek uravnoteženi spoj postojanih načela i pragmatizma. Da li je 2000. Milošević mogao biti srušen bez pragmatizma šarolikog DOS-a? Zašto je tada vodeća Demokratska stranka uključila u DOS i nacionaliste i autonomaše? Da li današnja studentska lista može slediti slični pragmatizam? I da li ga treba ceniti kao oportunizam ili kao nužno ali nevoljno prilagođavanje nacionalnog osetljivom biračkom telu? Koliko je odbrane nacionalnog interesa nužno u borbi protiv državne korupcije? A koliko je antikapitalizam štetno ako je na izbore nemoguće izaći bez finansijskog sponzora? Mogu li liberalni antinacionalisti odvojeno marširati ali zajednički udarati sa konzervativnom desnicom ili samo jedinstveni front ideološki različitih opozicionih snaga obećava pobedu na izborima?

Ove izborne nedoumice nagovestile su nacionalne pukotine u protestu još sredinom 2025. Idejno komešanje i delimična konverzija protesta postali su vidljivi nakon Vidovdana 2025. kada su akteri protesta na mitinge pozvali i nacionaliste. Da li je već tada nagoveštaj izbora tražio elastičnost, tj. pomeranje retorike protesta i ukus etnocentričnih birača? Odmah treba reći da nije svaki nacionalni zahtev nacionalistički i da nisu sve promene nedosledne. Evolucije zahteva studentsko-gradanskih protesta u Srbiji tokom proteklih

pola veka bile su normalne i poželjne. „Prolaznost je život, ono što ne prolazi je mrtvo“ (Ivo Andrić). Promene koje su nosili razni generacijski spojevi iskustva i očekivanja bile su još prirodnije. Zato je razumljiva raznolikost vizija poželjnog društva (prošlih budućnosti) kod protestnih pokreta iz 1968, 1991, 2000. i 2024. Vizije pobunjenih generacija uvek su bile omeđene različitim granicama hegemonne epohalne svesti. Pluralizam pomenutih protesta jeste pluralizam istorijskih vremena, različitog odnosa klasnih snaga i raznolikosti duha vremena. Uprkos ovom istoričnom oprežu, ne mogu novi performansi niti zahtevi za poštenijom procedurom i izborima biti istorijski autentična signatura aktuelne generacije u protestu. To može biti tek spoj novog iskustva i socijalnih očekivanja. Međutim, u ovom pogledu se protest mnogo ne razlikuje od vlasti u Srbiji. Odsustvo socijalne markantnosti protesta može zavesti birače da pomisle da krupnih razlika ni nema. Na delu jeste snažan proceduralni performativni i plenumski otpor korupciji, ali ne i društvenoekonomske celini, kapitalizmu. „Ne jurimo fotelje“ nije zahtev opasan po sistem, kao što to nije ni otpor politici kao inherentno koruptivnom zanatu. Zaštita životne sredine ne može biti plafon socijalnih zahteva, niti je blokiranje puteva i ulica dovoljna prepreka kretanju kapitala.

U galami oko procedure ostalo je nekazano socijalno. Nije to iznevereno očekivanje jer je kapitalizam poodavno normalizovan. Profit nije postao moralan nego nadmoralan. Duh vremena je suzio socijalnu samosvest mlade generacije. Nije to nikakva ironija istorije nego rezultat novog odnosa klasnih snaga. Bogati se više ne plaše. Pohlepa je normalizovana. Duh vremena propisuje granice svakog generacije, ali su unutar njega probioj univerzalnih vrednosti nejednaki. Postoje i restaurativne generacije. Da bi uspostavio

nužnu distancu od režima izborni program protesta treba socijalno radikalizovati. To nije lako jer je levičar u protestu nejak. Politički Drugo je utopljeno u ekonomski Jedno. Ekonomski Jedno (pošteni kapitalizam kao cilj obeju sukobljenih strana) sputava delatno politički Drugo (borbu protiv korupcije). Kako se boriti protiv korupcije koja je neizbežna u sistemu u kom moralni status profita nije ugrožen? Teško. Protest se nije time bavio, pa se otuda nije ni mogao dovoljno razviti od režima uprkos snažnim političkim netrpeljivostima i sukobima na trgovima. Snažne političke razlike nisu bile dovoljno ekonomski antagonizovane. Buržoasko Jedno (ne građansko) drži pod kupolom i protest i režim. Vizije

Mogu li pobunjeni studenti biti avangarda koja će aktivirati i otpor socijalnom zlu, a ne samo koruptivnoj proceduri? Ako ne mogu izmeniti sistem, mogu li ga bar malo načeti apelovanjem na biračko telo koje drži da je profit nemoralan? Možda i mogu jer ne treba potcenjivati nekazano socijalno. Ali kako naći finansijskog saveznika da aktivira antiprofitna osećanja? Ima li samoubilačkih kapitalista?

i ciljevi sistema prelivaju se u vizije protesta. Nema socijalnog sudara. Ali je vlast u prednosti jer bez finansijskog sponzora nema uspešne kampanje. Mogu li studenti kao „deo bez udela“ ući u kampanju bez novca? Ili su im dosadašnji mitinzi dovoljni, pa je sponzor izlišan?

Kako bilo, danas je nedelatno isticati u Srbiji antagonizam između imati i biti, uma i moći, duhovnog i ekonomskog nezasićenog pojedinca. U Nemačkoj i Francuskoj ova napetost nije zaboravljena. Kod nas ne radi. Nije dovoljna ni moralna destrukcija vlasti nego

kreativna operativna destrukcija sistema koji je socijalizam, ali samo za kapital koji se oslanja na državne budžetske subvencije. Neprogresivnu nestabilnost operativno pretvoriti u progresivnu znači na novi način prepoznati istovremenost neistovremenog. Ne teorijski nego praktično. Nije to sapostojanje digitalizma i crkve, pametnih telefona i popovskih litija, nego veština nalaženje finansijera alternativne svetovne neetnocentrične socijalne pravde. Ako se iza republike digitalnog tržišta krije despotija moralizovanog profita, a iza poslodavaca, investitora i preduzetnika moralno umiveni eksploatatori, može li se međutim, bez pomoći istih ići u izbornu kampanju? Nužna je bifokalna dioptrija u prepoznavanju socijalnog zla. Uz proceduralno, nezaboraviti ni socijalno. Nije to lako u dobu u kom su bogati hrabri. Mogu li pobunjeni studenti biti avangarda koja će aktivirati i otpor socijalnom zlu, a ne samo koruptivnoj proceduri? Ako ne mogu izmeniti sistem, mogu li ga bar malo načeti apelovanjem na biračko telo koje drži da je profit nemoralan? Možda i mogu jer ne treba potcenjivati nekazano socijalno. Ali kako naći finansijskog saveznika da aktivira antiprofitna osećanja? Ima li samoubilačkih kapitalista?

Nema, ali ipak treba reći da je moćna zabluda da će i bez uključivanja socijalne dioptrije slobodni mediji rešiti sve. Neće. I zato što je otvaranjem novih stranih pogona za eksploataciju domaće radne snage režim kadar da neutralizuje zahteve protesta: „Zar i Vi ne želite da budete bogati“? Pošteni kapitalizam (contradictio in adjecto) jeste moralna osovina Jednog, ekskluzivni moralizam celine iz koje protest ne uspeva da se izdvoji. Ovde ništa ne menja na stvari okolnost da su domaći preduzetnici pigmeji u odnosu na strane divove u periferijskom srpskom kapitalizmu. Iako je govor o sindikatima u Ling Longu smešan, ipak u odgovoru na arapski Beograd na vodi i na kineske investicije protestu nedostaje drugačija vizija

Kako se boriti protiv korupcije koja je neizbežna u sistemu u kom moralni status profita nije ugrožen? Teško. Protest se nije time bavio, pa se otuda nije ni mogao dovoljno razviti od režima uprkos snažnim političkim netrpeljivostima i sukobima na trgovima

socijalne ekonomije. Prekarizirani nisu na reku.

Zato se treba jasnije ekonomski, a ne proceduralno razgraničavati od režima: socijaldemokratizovanjem, socijalnom državom i socijalnom ekonomijom, a ne liberalnom pravnom državom koja je u osnovi kapitalparlamentarizam. Jasno je da nije poštenija nego da je socijalnija ekonomija „bodljikava žica“ između dva sveta rada, sindikata i tajkuna, investitorskog urbanizma i ekoloških socijalnih naselja. Ovde ne pomaže poštenija procedura jer su zakoni prilagođeni kapitalu. A da ne pominjemo da nema slobodnih medija ako je dozvoljena slobodna kupovina TV kanala.

Ako nezaposleni studenti nisu medijski kadri kako naći izbornog sponzora za njihove zahteve? Kako platežno sposobnog finansijera ubediti da suverenost neograničenog sticanja nije garant slobode nego da je temelj one pravne države u kojoj je situajen (građanin) tek puki dekor, a buržu (bogataš) njen realni posednik? Nema šanse za to. Koliko sva pomenuta neprofitna načela ostaju akademska u odnosu na finansijsku osnovu izbora? Ne traže li otuda izbori drugačije konkretne parole? Da bi se privukli birači nije dovoljno reći da su studenti uzdrmlali socijalšovinizam, ali da nisu otvorili „klaster“ socijalne ekonomije. Teže je odgovoriti na pitanje kolika je mera odbrane nacionalnog interesa za studente na izborima razumna i kolika je cena podrške finansijskih sponzora u kampanji nužna? Izbori traže realne odgovore, ne markantne performanse ni apstraktnu teoriju. Ne zaboraviti da je na nacionalnom polju gužva, a da je socijalno polje nezauzeto.

Autor je sociolog i univerzitetski profesor

Tekstovi u rubrici Dijalog ne odražavaju nužno uredničku politiku lista Danas

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika Društvo

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 24

Naslov: DANICA VUČENIĆ KUMA BEOGRAD PRAJDA 2026

Strana: 10

DANICA VUČENIĆ KUMA BEOGRAD PRAJDA 2026

Beograd // Novinarka Danica Vučenić biće ovogodišnja kuma Beograd prajda, manifestacije koja će biti održana u glavnom gradu od 31. avgusta do 6. septembra, saopšteno je juče. Kako se navodi u saopštenju organizatora Beograd prajda, ona je izabrana jer u vreme kada su slobodni mediji, ljudska prava i demokratske vrednosti pod sve većim pritiscima, predstavlja primer profesionalne doslednosti, građanske hrabrosti i solidarnosti. **Beta**

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika Društvo

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 41

Naslov: OD GROZNICE ZAPADNOG NILA OBOLELO 11 LJUDI

Strana: 10

OD GROZNICE ZAPADNOG NILA OBOLELO 11 LJUDI

Beograd // U Srbiji je od 1. juna do sada registrovano 11 obolelih od groznice Zapadnog Nila, od čega je 10 slučajeva sa težim, neuroinvazivnim oblikom te bolesti, objavio je danas Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“. To je pet obolelih više nego u prethodnoj izveštajnoj sedmici - od 17. avgusta, kada je po podacima Instituta bilo šest obolelih od te groznice koju prenose zaraženi komarci. Institut je danas objavio da je 11 slučajeva registrovano na teritoriji šest okruga: Srednjobanatskog (tri), Grada Beograda (dva), Južnjobanatskog (dva), Južnobačkog (dva), Šumadijskog (jedan) i Zapadnobačkog (jedan). Među obolelima je sedam muškaraca i četiri žene, prosečne starosti 66,2 godine, piše na sajtu Instituta. Sezona tog virusa u Srbiji obično traje od juna do novembra. U cilju smanjenja rizika od zaražavanja virusom Zapadnog Nila, preporučuje se primena mera lične zaštite od uboda komaraca. **Beta**

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 647

Naslov: Deficit se neopravdano povećava za 59 milijardi dinara

Strana: 1,16

Fiskalni savet primećuje mnogo
krupnih davanja iz budžeta
Republike bez objašnjenja

**Deficit se
neopravdano
povećava za 59
milijardi dinara**

Strane 16-17

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika: Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 647

Naslov: Deficit se neopravdano povećava za 59 milijardi dinara

Strana: 1,16

Fiskalni savet ocenjuje rebalans budžeta i primećuje mnogo krupnih davanja bez objašnjenja

Deficit se neopravdano povećava za 59 milijardi dinara

BEOGRAD // Ministar finansija Siniša Mali, predstavljajući rebalans budžeta na skupštinskom Odboru za finansije izjavio je da će prihodi ove godine biti za 112,5 milijardi dinara veći nego što je planirano i da se zato donosi rebalans, jer je „država tražila način da ostvareni veći prihodi dodu do građana Srbije“.

Ali predloženim rebalansom ne samo da će biti potrošeno tih 112,5 milijardi, već i dodatnih 59 milijardi dinara. Za toliko je povećan deficit budžeta ove godine.

Ovo je i najveća zamerka Fiskalnog saveta na predloženi rebalans budžeta za 2026. U oceni predloga rebalansa, oni ističu da je planirani deficit republičkog budžeta povećan sa tri na 3,5 odsto BDP-a, odnosno 396 milijardi dinara (skoro 3,4 milijarde evra).

► Savet ponovo ukazuje na netransparentnost procesa donošenja budžeta

U oceni Saveta ističe se da dosadašnja kretanja prihoda i rashoda ukazuju na to da bi, bez rebalansa, deficit u 2026. godini iznosio 2-2,5 odsto BDP-a.

„Stoga rebalans suštinski pogoršava fiskalni rezultat za više od jednog procentnog poena BDP-a“, ukazuju oni.

Država planira da isplati 71 milijardu dinara iz budžeta i 28 milijardi dinara iz Akcionarskog fonda, što je davanje od oko 100 milijardi dinara.

Ovakva fiskalna ekspanzija možda bi imala opravdanje da smo u krizi ili kod naglog pogoršanja ekonomskih kretanja, ali zapravo, kako se navodi u obrazloženju rebalansa, a i prema onome što je ministar finansija predočio poslanicima, situacija je obrnuta.

Vlada, odnosno Ministarstvo finansija je popravilo svoju projekciju privrednog rasta za ovu godinu sa tri na 3,3 odsto.

„U takvoj situaciji, u kojoj je očekivani rast BDP Srbije blizak svom potencijalu, dodatno podsticanje tražnje fiskalnom ekspanzijom ne može doprineti održivom privrednom rastu, ali može pojačati inflatorne pritiske“, upozoravaju oni.

Deficit raste zato što se rashodi povećavaju brže od prihoda. Dok je rast prihoda oko 112 milijardi dinara, državna budžetska potrošnja se povećava za čak 170 milijardi dinara.

Kako se navodi u oceni Saveta, od toga 71 milijarda dinara odnosi se na jednokratne isplate stanovništvu. Ovi rashodi idu kroz davanja

PIO fondu, povećanje budžeta socijalne zaštite i tekuće rashode.

Penzioneri sa avgustovskom do 31.000 dinara dobiće pomoć od 35.000 dinara, korisnici penzija od 31.000 do 56.800 dinara dobiće 27.500 dinara, a penzioneri sa primanjima većim od ovog prga dobijaju 20.000 dinara. Penzioneri će iz budžeta dobiti 44 milijarde dinara.

Predviđena je i isplata 25.000 dinara primaocima novčane socijalne pomoći, dečjeg i boračkog dodatka. Ukupno je to izdvajanje od devet milijardi dinara.

Najveći deo davanja od 6.000 dinara ide iz Akcionarskog fonda, ali

ti samo vraćanje viška prihoda stanovništvu. Verovatnije je obrnuto, stanovništvo će dobiti određenu jednokratnu sumu novca, a neočekivani priliv na neporeskim prihodima, zajedno s dodatnim sredstvima, biće iskorišćen upravo za finansiranje te mere“, ukazuje se u oceni Saveta.

Pozitivno je, ocenjuje Fiskalni savet, to što bi javni dug trebalo da ostane ispod 45 odsto BDP, rebalans nije neposredna pretnja makrofiskalnoj stabilnosti.

Oni ističu da, iako je predviđen deficit od 3,5 odsto BDP-a, očekuju da na kraju ipak manjak bude bliži tri odsto.

► Rebalans suštinski pogoršava fiskalni rezultat za više od jednog procentnog poena BDP-a

S druge strane, smanjeni su izdaci za kamate za oko 15 milijardi dinara, ali i za određene infrastrukturne projekte za 21 milijardu dinara, najviše kod pruge Beograd-Budimpešta, rekonstrukcije pruge Niš-Dimitrovgrad i Fruškogorskog koridora.

Savet ponovo ukazuje na netransparentnost procesa donošenja budžeta.

„Za pojedine krupne stavke nije razjašnjeno ko su korisnici, po kojim kriterijumima se sredstva dode-

Foto: EPA / MARIO CRUZ

još oko 18 milijardi dinara moraće da se doda iz budžeta.

Savet ističe i da je osnovni razlog donošenja rebalansa namera da se stanovništvu isplati jednokratna pomoć.

Iako se u obrazloženju rebalansa navodi da se očekuju vanredni neporeski prihodi koje Vlada želi da usmeri prema građanima, Savet primećuje da su takvi jednokratni prihodi veći za 61 milijardu dinara, dok je jednokratna pomoć 71 milijardi dinara.

„Već ova razlika pokazuje da su jednokratne mere skuplje od neočekivanog priliva neporeskih prihoda, tako da svrha rebalansa ne može bi-

Ističu da su i pomoć stanovništvu i davanja za odbranu, a i ulaganja vezana za EKSPLO ipak jednokratni i ne prenose se u narednu go-

► Osnovni razlog donošenja rebalansa je namera da se stanovništvu isplati jednokratna pomoć

dinu. Ovo povećanje rashoda finansira se uglavnom rastom neporeskih prihoda od 80 milijardi dinara. Ovi prihodi dolaze od većih uplata divdendi državnih i javnih preduzeća i Narodne banke Srbije.

ljuju i koji su tačno izvori finansiranja. Ovo se posebno odnosi na planiranu isplatu punoletnim građanima koja će, po svemu sudeći, delom morati da se pokrije iz budžeta, a delom iz sredstava javnih korisnika. Drugo, pojedine nove mere zahtevaju nove propise i/ili prilagođavanje postojećeg zakonskog okvira. To znači, suštinski, da se o budžetskim izdvajanjima odlučilo pre nego što su svi elementi programa precizno definisani, a finansijski efekti dobro odmereni. Treće, rebalans se ponovo predlaže i usvaja po ekstremno kratkim procedurama. Ovaj dokument, po već ustaljenoj praksi, menja veliki broj budžetskih stavki i donosi značajno povećanje ukupnih rashoda, defakto je novi budžet, ali se usvaja po hitnom postupku“, ukazuju oni pitajući se da poslanici imaju vremena da se bave ovim izmenama, posebno što zajedno sa rebalansom u dnevni red dolazi još 47 predloga zakona.

M. O.

Datum: 25.08.2026

Medij: Nova

Rubrika U fokusu

Autori: Nova Ekonomija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 798

Naslov: Srezali novac za kanalizaciju, a prethodno i za obnovu škola

Strana: 4

Najslikovitiji primer u završnom računu za 2025. godinu jeste izgradnja Moravskog koridora (deonica Pojate–Preljina), gde je tokom godine potrošena čak 41 milijarda dinara naspram prvobitno projektovanih 30 milijardi

drugi pišu
NOVA EKONOMIJA

Glavni problemi sa budžetskom potrošnjom u Srbiji vrte se oko tri ključna stuba: neopravdane fiskalne ekspanzije, sistemskih slabosti u planiranju i ozbiljnog manjka parlamentarne kontrole i transparentnosti, navodi Fiskalni savet u svojoj poslednjoj oceni. Predloženi rebalans budžeta za 2026. godinu donosi ekonomski neopravdano povećanje planiranog deficita sa prvobitno zamišljenih tri odsto na 3,5 odsto BDP-a (odnosno za dodatnih 59 milijardi dinara).

Ukratko, došlo je na naplatu ono na šta su ekonomisti upozoravali godinama unazad, visoka zaduženost zbog kojih vraćamo pare po visokim kamatama, neplanirana utrošnja potpuno van svake kontrole kao i deljenje para „prijateljskim“ firmama u izbornoj godini, prenosi Nova ekonomija.

Fiskalni savet upozorava da je ovakva mera kontraproduktivna jer se privreda ne nalazi u krizi, naprotiv, projektovana stopa rasta od 3,3 odsto je blizu njenog ukupnog dugoročnog potencijala od oko 3,5 odsto. Glavni pokretač ovog rasta deficita jesu jednokratna, neselektivna davanja stanovništvu (poput isplata punoletnim građanima i penzionerima) koja iznose gotovo 100 milijardi dinara. Ove mere se donose ad hok, van sistemskih okvira socijalne zaštite i bez primene postojećih instrumenata poput socijalnih karata. Dodatno, budžetski proces pati od hronične netransparentnosti: rebalansi i ključne izmene usvajaju se po hitnom postupku (od predloga Vlade do skupštinske sednice prođe svega tri dana), dok se ogroman deo novca preraspodeljuje preko tekuće budžetske rezerve (čak 92,6 milijardi dinara u 2025. godini) bez prethodnog odobrenja Narodne skupštine.

NEKONTROLISANO PROBIJANJE BUDŽETA

Jedan od najizraženijih problema javnih finansija u Srbiji jeste praksa da se na pojedine

Kako vlast finansira „pomoć“ za građane pred izbore

Srezali novac za kanalizaciju, a prethodno i za obnovu škola

projekte i ekonomske politike troši znatno više novca nego što je to prvobitno planirano i odobreno zakonom. Najslikovitiji primer u završnom računu za 2025. godinu jeste izgradnja Moravskog koridora (deonica Pojate–Preljina), gde je tokom godine potrošena čak 41 milijarda dinara naspram prvobitno projektovanih 30 milijardi. Takođe, za potrebe projekta EXPO je tokom godine ad hok uveden potpuno novi, u startu neplanirani program (projektovanje i izgradnja u zonama B i E), na kojem je realizovano 22 milijarde dinara van originalnog budžeta. Slično probijanje zabeleženo je i kod poreskih olakšica za novo zaposlene: iako je budžetom bilo planirano svega 0,8 milijardi dinara, za njihovu nadoknadu PIO fondu, na kraju je isplaćeno čak devet milijardi dinara,

Za potrebe projekta EXPO je tokom godine ad hok uveden potpuno novi, u startu neplanirani program (projektovanje i izgradnja u zonama B i E), na kojem je realizovano 22 milijarde dinara van originalnog budžeta

navodi Nova ekonomija.

Ovaj trend rasta izdataka mimo prvobitnih planova nastavlja se i u rebalansu za 2026. godinu, gde se subvencije putarskih preduzećima (poput „Puteva Srbije“) praktično udvostručuju sa 19 milijardi na preko 41 milijardu dinara, a da pritom javno preduzeće nema zakonski predviđen srednjoročni program održavanja niti su jasni tačni prioriteti za trošenje tog novca.

ŽRTVOVANJE KLJUČNE INFRASTRUKTURE I EKOLOGIJE

Da bi se finansirala ova preračunjavanja i ad hok davanja, država svesno smanjuje ulaganja u druge vitalne sektore. Dok investicije u odbranu rastu za preko 40 milijardi dinara, kapitalni rashodi svih ostalih korisnika u rebalansu za 2026. smanjuju se

za oko 20 milijardi dinara. Ovo rezanje direktno pogađa ključne saobraćajne i ekološke projekte. Tako je u 2025. rekonstrukcija pruge Niš–Dimitrovgrad dobila samo 6,3 milijarde dinara od planiranih 13 milijardi, dok je modernizacija infrastrukture osnovnih škola ostala na svega 1,6 milijardi umesto planiranih 5,2 milijarde. U rebalansu za 2026. ponovo se smanjuju i otklon nedovoljna sredstva za mađarsko-srpsku železnicu, Fruškogorski koridor, brzu saobraćajnicu Požarevac–Golubac, kao i za važne ekološke projekte poput izgradnje kanalizacione mreže kroz program „Čista Srbija“. Ovakvo redefinisavanje velikih projekata u hodu otežava praćenje njihove ekonomske opravdanosti i stvara rizik od dodatnih troškova zbog nepočetih kreditnih sredstava.

PRIVREDA BLIZU SVOG MAKSIMALNOG POTENCIJALA

Uvećanje budžetske potrošnje kroz predloženi rebalans za 2026. godinu utiče na povećanje inflacije u Srbiji kroz dva ključna ekonomska mehanizma koje ističe Fiskalni savet. Kako objašnjavaju ekonomisti, privreda već radi blizu svog maksimalnog potencijala. Potencijalni BDP predstavlja stopu po kojoj ekonomija može dugoročno da raste kada su svi faktori proizvodnje (radna snaga, kapital i produktivnost) optimalno i održivo angažovani, a da to ne izazove dodatnu inflaciju. Procenjena potencijalna stopa rasta privrede Srbije iznosi oko 3,5 odsto, dok je očekivani realni rast u 2026. godini već projektovan na 3,3 odsto (što je gotovo na nivou potencijala).

Kada je privreda tako blizu svog procenjenog maksimuma, dodatno ubrizgavanje novca kroz državnu potrošnju ne može da podstakne novi, održivi privredni rast. Umesto toga, ta dodatna sredstva stvaraju veštačku tražnju za proizvodima i uslugama koju domaća proizvodnja ne može da isprati povećanjem ponude, što direktno vodi ka podgrevanju tražnje i jačanju inflatornih pritisaka.

Struktura nove potrošnje direktno podstiče trenutnu potrošnju, odnosno tražnju. Dodatna otežavajuća okolnost jeste to što se ova fiskalna ekspanzija najvećim delom sprovodi kroz jednokratna davanja stanovništvu (ukupno skoro 100 milijardi dinara, od čega se 71 milijarda finansira direktno iz budžeta), kažu iz Saveta.

PRELIVANJE U LIČNU POTROŠNJU

Za razliku od investicija u infrastrukturu koje dugoročno povećavaju produktivnost privrede, direktne novčane isplate građanima (poput pomoći penzionerima i neselektivnih isplata punoletnim građanima) odmah se prelivaju u direktnu ličnu potrošnju. Kada građani dobiju ovaj ad hok novac, oni ga odmah troše na kupovinu dobara i usluga, čime se u kratkom roku stvara pritisak na rast maloprodajnih cena.

Fiskalni savet naglašava da se privreda Srbije trenutno ne nalazi u uslovima duboke ekonomske krize (kao što je to bio slučaj tokom pandemije u periodu 2020–2022.) kada su ovakve državne intervencije imale smisla kako bi se sprečio kolaps tržišta. U stabilnim okolnostima, dodatno deljenje novca donosi samo privremene i marginalne efekte na smanjenje siromaštva, dok sa druge strane svesno podstiče rast cena i obezvređuje kupovnu moć građana.

Datum: 25.08.2026

Medij: Danas

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: Balint: NASA možda na EHRO 2027

Napomena:

Površina: 126

Strana: 16

Balint: NASA možda na EXPO 2027

BEOGRAD // Ministar nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Bela Balint najavio je danas da postoji mogućnost da će Nacionalna vazduhoplovna i svemirska administracija (NASA) učestvovati na Međunarodnoj specijalizovanoj izložbi EKSPLO 2027 koja će biti održana naredne godine u Beogradu.

„Mislim da je preterano reći da smo svemirska velesila, ali sa druge strane imamo potencijale i u obradi i u čuvanju podataka koristeći naše data centre i naučno-tehnološke parkove“, rekao je Balint novinarima pre sastanka sa ambasadorom Srbije u Sjedinjenim Američkim Državama

(SAD) Draganom Šutanovcem. Šutanovac je izjavio da su američki partneri zainteresovani za saradnju sa Srbijom i ljudima koji se bave istraživanjem svemira, i naveo da u Srbiji već postoji kompanija koja sarađuje sa NASA i kojoj je ambasada Srbije u Vašingtonu pomogla sa promocijom.

„U pregovorima smo sa NASA da učestvuje u EXPO-u. Ukoliko se pojave sa svojim štandom, verujem da ćemo onda imati mogućnost da veliki broj ljudi koji se interesuje i bavi naučnim radom i obrazovanjem napravi razne dogovore i da se Srbija još bolje pozicionira u svetu sajber inženjeringa,

odnosno istraživanja svemira“, dodao je Šutanovac. Srbija je u julu 2026. u Vašingtonu potpisala Artemis sporazum i tako postala 69. članica te međunarodne svemirske inicijative. **Beta**

Datum: 25.08.2026

Medij: Nova

Rubrika: U fokusu

Autori: ANDRIJA LAZAREVIĆ

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 1340

Naslov: Građani plaćaju predizbornu kampanju vlasti

Strana: 1,2,3

SKUPŠTINA SRBIJE JUČE JE POČELA VANREDNO ZASEDANJE, A MEĐU 59 TAČAKA DNEVNOG REDA JE I REBALANS BUDŽETA

Građani plaćaju predizbornu kampanju vlasti

Ni milijarde evra subvencija za motanje kablova, ni preplaćeni auto-putevi, ni rasprodaja prirodnih resursa, ni 27 milijardi evra novih kredita, ni besmisleni EXPO... nisu doveli do značajnijeg privrednog rasta i boljeg života. Zato će, u očajničkom pokušaju da sačuva vlast, jedini Vučićev predizborni adut biti pokušaj kupovine glasova parama iz ovog rebalansa

NAJVEĆIM DELOM
NOVCA PREDVIĐENOG
REBALANSOM - OKO 980
MILIONA EVRA, BIĆE
POKRIVENA DIREKTN
NOVČANA POMOĆ

Strana 2.

Datum: 25.08.2026

Medij: Nova

Rubrika: U fokusu

Autori: ANDRIJA LAZAREVIĆ

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 1340

Naslov: Građani plaćaju predizbornu kampanju vlasti

Strana: 1,2,3

Najvećim delom novca predviđenog rebalansom - oko 980 miliona evra, biće pokrivena direktna novčana pomoć koju vlast planira pred izbore

ANDRIJA LAZAREVIĆ

Skupština Srbije počela je raspravu o rebalansu budžeta kojim se predviđa povećanje rashoda za 1,44 milijardi evra, a najvećim delom tog novca, oko 980 miliona evra, biće pokrivena direktna novčana pomoć građanima koju vlast planira pred izbore. Osim toga, približno 55 milijardi dinara biće usmereno na lekove za retke bolesti, turističke vaučere, subvencije u poljoprivredi. Opozicija u Skupštini i sagovornici „Nove“ smatraju da nema sumnje da građani Srbije faktički plaćaju predizbornu kampanju vlasti.

Skupština Srbije juče je počela vanredno zasedanje, a među 59 tačaka dnevnog reda je i rebalans budžeta. Vlada Srbije prethodno je u četvrtak, 20. avgusta, usvojila predlog rebalansa, kojim se budžet uvećava za 112,45 milijardi dinara, čime ukupan obim dostiže 2.527,15 milijardi dinara.

Rebalans budžeta nije bio iznenađenje, imajući u vidu da je predsednik Srbije, Aleksandar Vučić za oktobar najavio vanredne parlamentarne izbore, a prethodno u okviru nezvanične izborne kampanje i paket socijalnih mera za penzionere i druge građane, koji uključuje direktna novčana davanja.

Ukupna vrednost paketa mera pomoći građanima, kada se uračunaju sva izdvajanja, dostiže 968 miliona evra, rekao je nedavno predsednik Srbije Aleksandar Vučić.

OGROMAN RASHOD

Ovaj iznos uklapa se i u analizu profesora Fakulteta političkih nauka, Dušana Pavlovića, koji je objavio da će od 1,44 milijarde - ogroman rashod u iznosu od 980 miliona evra (114 milijardi dinara) otići na direktnu novčanu pomoć koja se uređuje posebnim zakonom (lex specialis).

„Ona se svodi na isplate jednokratne pomoći penzionerima, korisnicima dečijeg dodatka, nosiocima socijalne pomoći, korisnicima boračkog dodatka, borcima i svim punoletnim građanima sa ili bez prava na besplatne akcije. Preostalih pri-

Skupština Srbije juče je počela vanredno zasedanje, a među 59 tačaka dnevnog reda je i rebalans budžeta

Građani plaćaju predizbornu kampanju vlasti

da se rebalans budžeta usvaja isključivo da bi se potrošilo još milijardu evra za predizbornu kampanju i pokušaj kupovine glasova.

- Država ništa nije ni zaradila, ni uštedela, pa se rupa u budžetu povećava na preko tri milijarde evra, a ta razlika finansira se iz dodatnog zaduženja građana Srbije, pa je i Fiskalni savet upozorio na neopravdano povećanje budžetskog deficita na 3,5 odsto BDP-a - navodi Nikezić.

Sagovornik „Nove“ ističe da je sporno to što se bukvalno sva predložena povećanja budžetskih rashoda odnose na predizbornu kampanju i, kako kaže, očajnički pokušaj da se isplata iz budžeta kupe glasovi na izborima.

- Sporno je što su više nego duplirane subvencije za „Puteve Srbije“, sa 19 na 41 milijardu dinara, samo zato da bi Vučić u kampanji mogao da obećava asfaltiranje lokalnih puteva. Sporno je i što se isplata 28 milijardi dinara iz Akcionarskog fonda, novca koji je vlasništvo ljudi koji su ostvarili to zakonsko pravo, lažno predstavlja kao „pomoć“, čime Vučić svesno obmanjuje građane - kaže Nikezić i dalje navodi:

- Sporno je što se opet zakida novac koji po Zakonu o igrama na sreću pripada Crvenom krstu Srbije i organizacijama osoba sa invaliditetom, kojima je u poslednjih 12 godina oteto 13,4

bližno 55 milijardi dinara neto povećanja odlazi na mere i projekte izvan ovog zakona — pre svega na zdravstvo i lekove za retke bolesti, turističke vaučere, subvencije u poljoprivredi, vojnu opremu, radove na putevima, objekte za EXPO 2027, poreske olakšice i veće rashode Vlade i univerziteta“, navodi Pavlović na mreži X.

On ocenjuje da je povećanje rashoda posledica najavljenih parlamentarnih izbora za oktobar ove godine.

Profesor pojašnjava i da se najveći deo novca u odnosu na originalni budžet pokriva većim prihodima od 112,5 milijardi

dinara.

„Vlada u obrazloženju rebalansa navodi da je ekonomska situacija bolja od očekivane, te da su ostvareni veći prihodi od poreza na dobit pravnih lica, poreza na dodatnu vrednost i vanrednih neporeznih prihoda (uplate dividendi i dobiti javnih preduzeća, uplata dela dobiti Narodne banke Srbije), dok se ostatak finansira većim budžetskim deficitom“, navodi Pavlović.

NAJSPORNIJE STAVKE

Potpredsednik Stranke slobode i pravde i narodni poslanik Dušan Nikezić, kaže za „Novu“

Datum: 25.08.2026

Medij: Nova

Rubrika: U fokusu

Autori: ANDRIJA LAZAREVIĆ

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: Građani plaćaju predizbornoj kampanji vlasti

Napomena:

Površina: 1340

Strana: 1,2,3

milijarde evra, dok Vučić priča o „brizi za najugroženije“. Sporno je i što se nastavlja izgradnja sve skupljih infrastrukturnih projekata, koje mimo tendera, po višestruko većim cenama grade strani izvođači, a finansiraju se iz kredita poslovnih banaka sa kamatom od preko 7% godišnje. I još je mnogo spornih pojedinačnih tačaka.

RASPAD EKONOMSKE POLITIKE

Nikezić smatra i da ovaj rebalans budžeta potvrđuje da se Vučićeva ekonomska politika raspala.

- Ni milijarde evra subvencija za motanje kablova, ni preplaćeni autoputevi, ni rasprodaja prirodnih resursa, ni 27 milijardi evra novih kredita, ni besmisleni EXPO... nisu doveli do značajnijeg privrednog rasta i boljeg života građana, jer su ih pojeli nezapamćena korupcija, javašluk i inflacija. Zato će, u očajničkom pokušaju da sačuva vlast, jedini Vučićev predizborni adut biti pokušaj kupovine glasova parama iz ovog rebalansa.

ŠTA SE ČULO U SKUPŠTINI SRBIJE?

Prvi deo vanredne sednice Skupštine Srbije bio je posvećen rebalansu budžeta, a poslanici opozicije koji su danima kritikovali režim zbog rebalansa, sada su imali priliku da direktno postavljaju pitanja ministru finansija Siniši Malom.

Siniša Mali je rekao da će svim najstarijim sugrađanima, ako zakon bude usvojen, 14. septembra isplatiti novčanu pomoć u vrednosti od 35.000 dinara, 27.500 dinara, ili 20.000 dinara u zavisnosti od visine penzije.

„Takođe ćemo sa po 25.000 dinara pomoći onima koji primaju novčanu socijalnu pomoć, onima koji primaju dečiji dodatak, onima koji primaju borački dodatak, i sa po 10.000 dinara svim borcima kojih ima još, negde oko 90.000 u Srbiji“, rekao je Mali.

Ministar finansija je ponovio i da će jednokratnu novčanu pomoć od 6.000 dinara dobiti svi punoletni građani i da će se ta isplata sprovoditi u periodu od 22. do 25. septembra, dodajući da se deo tog novca isplaćuje iz akcionarskog fonda.

Poslanica Ekološkog ustanka Danijela Nestorović rekla je da Siniša Mali u svom izlaganju nije odgovorio na ključna pitanja i da je pokušao da objasni zašto se u ovako kratkom vremenskom periodu radi vrlo ozbiljan rebalans budžeta.

„Ako je čoveku potrebna pomoć države da bi podneo rast troškova života, onda postoji

Dušan Nikezić
SSP

**NI MILIJARDE EVRA
SUBVENCija ZA MOTANJE
KABLOVA, NI PREPLAĆENI
AUTOPUTEVI, NI RASPRODAJA
PRIRODNIH RESURSA, NI
27 MILIJARDI EVRA NOVIH
KREDITA, NI BESMISLENI
EXPO... NISU DOVELI DO
ZNAČAJNIJEG PRIVREDNOG
RASTA I BOLJEG ŽIVOTA. ZATO
ĆE, U OČAJNIČKOM POKUŠAJU
DA SAČUVA VLAST, JEDINI
VUČIĆEV PREDIZBORNI ADUT
BITI POKUŠAJ KUPOVINE
GLASOVA PARAMA IZ OVOG
REBALANSA**

problem sa njegovim životnim standardom. Vi ne možete sada da ih ubeđujete javnim nastupima da ćete penzionerima dati primanja, da ćete spustiti cene lekova. Zašto to činite pred izbornu kampanju? Zašto to niste učinili u februaru mesecu? Pokušavate da kupite socijalni mir. Nadam se da građani neće biti slepi i da ovi vaši pokloni neće uticati na njihovu odluku na budućim izborima“, istakla je Nestorović.

Mali je demantovao da se novčana pomoć nudi isključivo zbog izbora koji su najavljeni u oktobru.

Poslanik Zeleno-levog fronta Robert Kozma rekao je da se „novac iz budžeta neracionalno troši na Ekspo, nabavku (francuskih vojnih aviona) 'rafala', izgradnju stadiona, umesto da se usmeri na preventivno održavanje šuma, reka, prirodnih dobara“.

Poslanik stranke SRCE Slobodan Cvejić pitao je ministra finansija Sinišu Malog zašto je izvršeni deficit u prvih 6 meseci 2026. godine bio tek 51,6 milijardi dinara.

Dodao je da je u pitanju predizborna demagogija koja skriva činjenicu da veći deo građana ima nizak standard i takva redovna primanja kojima ne može da pokrije cenovnu vrednost prosečne potrošačke korpe.

„Ovi problemi se ne mogu rešiti jednokratnim dodeljivanjem ni 6.000, ni 30.000 dinara, nego ozbiljnom razvojnom politikom koja će mnogo više voditi računa o održivom zapošljavanju i prihodima, nego o spektakularnoj potrošnji na vašar, zabave i koruptivne ugovore sa povlašćenim, takozvanim privrednicima, koji ne bi mogli da izdrže otvorenu tržišnu utakmicu“, istakao je Cvejić.

